

คำแนะนำในการศึกษาวิชา TH 456

จุดประสงค์ในการศึกษากระบวนวิชาวรรณกรรมพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว คือการพิจารณาลักษณะทั่วไป และรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนความคิด และอิทธิพลที่ปรากฏอยู่ในพระราชนิพนธ์

ดังนั้นจึงเป็นวิชาที่ผู้ศึกษาจำเป็นต้องมีทั้งความรู้และความคิด คือความรู้เกี่ยวกับรูปแบบต่าง ๆ ประเภท และรายละเอียดเกี่ยวกับพระราชนิพนธ์ที่ผู้เขียนเรียบเรียงไว้ในตำราเล่มนี้ แต่ส่วนที่เป็นความคิดย่อมปรากฏจากวิจารณ์ของนักศึกษาแต่ละคน เช่น เมื่ออ่านพระราชนิพนธ์เรื่องใด ไม่ว่าจะ เป็นบทละคร ร้อยแก้ว หรือร้อยกรองก็รู้จักที่จะสรุปได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีแก่นเรื่องว่าอย่างไร มีข้อคิดอื่นใดอีกบ้าง และผู้เขียนใช้วิธีใดในการสื่อแก่นเรื่อง และข้อคิดเหล่านั้น ตลอดจนไปถึงความรู้สึกของผู้อ่านว่าประทับใจหรือไม่ เห็นด้วยหรือไม่ หรือมีข้อโต้แย้งประการใด ลักษณะเช่นนี้ควรฝึกอยู่เสมอไม่จำเป็นที่จะต้องอ่านข้อความใด ๆ ไม่ใช่อ่านเพียงเก็บเนื้อความอย่างอ่านเอาเรื่อง แต่ให้รู้จักความคิดอันเป็นแก่นเรื่อง และวิธีการที่ผู้ทรงพระราชนิพนธ์ใช้ในการสื่อความคิดนั้นมาซึ่งผู้อ่านว่าใช้วิธีใด เหมาะแก่เรื่องหรือไม่ และหากเป็นไปได้ก็น่าจะเปรียบเทียบลักษณะการที่ปรากฏ ความคิด ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหา (หากมี) กับสิ่งที่ เป็นไปในปัจจุบัน

การอ่านตำราจึงไม่ควรอ่านแบบเรื่อย ๆ เห็นแต่ตัวอักษรเรียง ๆ กันไป ตอนใดเป็นการบรรยายให้ความรู้ตามข้อเท็จจริงพึงอ่านด้วยความเข้าใจและจดจำ ตอนใดที่เป็นตัวอย่างคัดมาจากพระราชนิพนธ์ต่าง ๆ เพื่อประกอบความเข้าใจ นอกจากจะสังเกตสิ่งที่ปรากฏอยู่ตามคำอธิบายแล้ว พึงอ่านโดยการใช้ความคิดดังที่กล่าวแล้วข้างต้น และตั้งคำอธิบายที่มีกำกับไว้แต่ละเรื่องแต่ละตอน พระราชนิพนธ์ทั้งหมดที่คัดมาในตำราเล่มนี้ อยู่ในขอบข่ายที่จะออกสอบเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจ และความคิดเห็นของนักศึกษา โดยนักศึกษาไม่ต้องพะวงกับหนังสืออ่านนอกเวลาเล่มใดอีก

หากนักศึกษาใช้ตำราเล่มนี้ตามคำแนะนำข้างต้นย่อมจะได้ทั้งความรู้ เกิดความคิด ความเพลิดเพลิน และความสนใจใคร่รู้ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกต่อไป ส่วนคะแนนสอบย่อมเป็นผลพลอยได้ที่ตามมาเป็นอย่างดีอย่างแน่นอน เพราะนักศึกษามีทั้งความรู้ และความคิดได้ด้วยตนเองแล้ว

ขอย้ำว่าในส่วนที่ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นนั้น ให้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี เป็นความคิดของตนเองโดยไม่ต้องพะวงว่าจะตรงกับความคิดของผู้สอนหรือไม่ ขอเพียงแต่ให้มีเหตุผลประกอบความคิดของตน การที่ผู้เขียนแสดงทัศนะบางเรื่อง บางตอนไว้ เช่นในบทละครเรื่อง พระร่วง มัทนะพาธา หรือ วิวาห์พระสมุทร ก็เป็นเพียงตัวอย่างแสดงให้นักศึกษาเห็นว่า

หากจะอ่านวรรณกรรมน่าจะพิจารณาประเด็นใดบ้าง หากนักศึกษามีความคิดแตกต่างไป ถ้าประกอบด้วยเหตุผลแล้วก็เป็นเรื่องที่ผู้สอนยินดียอมรับ ดังนั้นจึงขอให้แสดงความคิดได้อย่างเต็มที่

ปัญหาที่ทำให้นักศึกษาไม่สามารถสอบผ่านกระบวนวิชานี้ได้แก่

1. อ่านหนังสือลวก ๆ จึงจับประเด็นต่าง ๆ ไม่ได้ทั้ง ๆ ที่มีคำถามทบทวนให้แล้ว นักศึกษาบางคนมีเหตุผลว่ารีบอ่านในเวลาอันจำกัดยอมทำให้สับสนแน่นอน

2. ไม่อ่านพระราชนิพนธ์ที่กำหนดให้อ่านในแต่ละบท แต่ก่อนมีข้ออ้างว่าหาหนังสือไม่ได้ แต่บัดนี้ได้รวบรวมไว้ในเล่มนี้ พร้อมด้วยคำถามนำการอ่านแล้ว บางคนอ่านไม่หมดโดยเฉพาะเรื่องท้าย ๆ เช่น นากพระโขนงที่สอง และโคลนติดล้อมักจะข้าม แต่คะแนนสอบได้วงกระจายครอบคลุมทุกเรื่อง หากนักศึกษข้ามเรื่องใดเรื่องหนึ่งคะแนนจะถูกขโมยไปไม่น้อย เมื่อประกอบกับคะแนนที่ทำในข้ออื่น ๆ ไม่มากอยู่แล้ว จึงจุดให้ตกได้แน่นอน

3. ตอบไม่ตรงคำถาม เช่นถามรูปแบบพระราชนิพนธ์บทละครแต่ไปตอบเรื่องเนื้อหา หรือถามวิธีการที่ทรงพระราชนิพนธ์แต่ไปตอบรูปแบบ เป็นต้น ทางแก้คือต้องอ่านตำราให้เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ จึงจะตอบได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลและถูกต้อง ไม่ได้เดาจากความจำลาง ๆ เลื่อน ๆ

นอกจากนี้บางคำตอบยังซ้ำร้ายคือไม่มีพื้นความรู้ทางวรรณกรรมเลย เช่นตอบว่าลักษณะของโคลนติดล้อเป็นนวนิยาย หรือให้ยกพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องที่ท่านพอใจมากที่สุดกลับไปกล่าวถึงนากพระโขนงที่สอง หรือสยามานุสสติ เป็นต้น

จึงขอขำว่านักศึกษาต้องเรียนเพราะอยากมีความรู้ ซึ่งย่อมนำไปสู่การหาเวลาศึกษาจนเข้าใจ เห็นความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน คะแนนสอบที่ดีจึงจะเป็นผลพลอยได้ที่ตามมา แต่หากจะลงทะเบียนเพื่อหวังได้หน่วยกิตเพิ่มจะเห็นว่าวิชานี้มีเรื่องต้องอ่าน ต้องทำความเข้าใจมากจึงรีบอ่าน บางคนอาจหวังอย่างเข้าข้างตนเองว่า อ่านผ่าน ๆ ไปสักครั้งคงพอทำได้ ขอบอกว่าคงทำคะแนนได้ไม่ถึงสอบผ่าน เพราะคำถามในข้อสอบต้องอาศัยทั้งความรู้และความคิดของนักศึกษา แต่ถ้านักศึกษาเรียนโดยอ่านคำแนะนำในการเรียนนี้เสียก่อนและทำตาม รวมทั้งเมื่อศึกษาแต่ละบทก็อ่านจุดประสงค์ของแต่ละบทว่าวางไว้เพื่อให้ทราบเรื่องใดบ้าง จึงทำให้รู้ทิศทางไม่เป็นการอ่านไปอย่างเปะปะ รวมทั้งเก็บความคิดรวบยอดจากบทสรุป กับตอบคำถามทบทวนที่ให้ไว้ในแต่ละบท และคำถามกำกับพระราชนิพนธ์ที่กำหนดให้อ่านในแต่ละประเภทแล้ว นักศึกษาย่อมสามารถสอบผ่านได้แม้จะไม่เคยเข้าฟังคำบรรยายหรือเข้าพบผู้สอนแม้สักครั้งเดียว เพราะได้เรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ด้วยรูปแบบของการศึกษาด้วยตนเองแล้ว

ทิพย์สุนทร อนันบุตร

18 สิงหาคม 2531